

KLAGE PÅ KARAKTERER

Videregående opplæring

Til elever og foresatte

**ORIENTERING OM RETTEN TIL Å KLAGE
PÅ KARAKTERER**

GENERELLE BESTEMMELSER

Forskrift til opplæringsloven kapittel 5 omhandler klage på karakter og gir bestemmelser om hvordan klage på karakter skal behandles (se www.lovdata.no for forskrift til opplæringsloven) Orienteringen er skrevet til deg som er elev i videregående opplæring. Les denne orienteringen nøye.

Ta kontakt med faglærer eller rektor hvis noe er uklart.

Hva kan du klage på?

Du kan klage på alle karakterer som skal føres på vitnemålet. Dette gjelder også for orden og adferd. Klageretten gjelder også hvis du ikke får standpunktkarakter.

Før du bestemmer deg om du vil klage har du rett til å kreve begrunnelse for karakteren.

NB! Retten til begrunnelse gjelder likevel ikke på skriftlig eksamenskarakter.

Hvem kan klage på karakterer?

Du som er elev, eller den du gir skriftlig fullmakt, har rett til å klage på karakter.

Foresatte til umyndig elev har selvstendig klagerett.

Hvordan klager du?

Klagen må være skriftlig og den må undertegnes. Alle typer klager skal sendes til rektor.

Hvis du klager på standpunktkarakter, eller på karakter etter muntlig eksamen, må du begrunne hvorfor du klager. Skjemaene ligger på Its learning.

Hvis du klager på karakter etter skriftlig eksamen, er det ikke nødvendig å begrunne klagen.

Behandling av klager

Klager på karakterer behandles av ulike instanser alt etter hvilken type karakter det klages på:

1. Klage på sentralgitt eksamen med sentral sensur behandles av klagenemnder i de ulike fag hos Fylkesmannskontoret som er ansvarlig for klagebehandlingen
2. Klage på lokalgitt eksamen og sentralgitt eksamen med lokal sensur behandles av klagenemnd i de ulike fag oppnevnt av Buskerud fylkeskommune.
3. Klage på standpunktkarakterer, muntlig eksamen/eksamen med muntlige innslag og formelle forhold vedrørende eksamen, praktisk eksamen og fag/svenneprøver behandles av Buskerud fylkeskommune. Rektor sender klagen din og uttalelser fra skolen til fylkeskommunen for videre behandling.

Når er klagefristen?

Klagefristen er 10 dager. **Fristen regnes fra det tidspunkt du eller dine foresatte (hvis du er under 18 år) er gjort kjent med karakteren (eller burde ha gjort dere kjent med den).**

Hvis du ber om begrunnelse for karakteren blir klagefristen avbrutt. Fristen begynner å løpe igjen når du har fått begrunnelsen.

STANDPUNKTKARAKTER

Når skolen sender klagen din til fylkeskommunen (klageinstansen) skal det legges ved en redegjørelse fra faglærer for hvordan karakteren er satt. Det skal også legges ved uttalelse fra rektor om hvordan skolen har behandlet saken. Du skal få kopi av alle papirer i saken samtidig med at klagen oversendes klageinstansen. Klagen din og opplysningene fra skolen vil danne grunnlaget for fylkeskommunens behandling av saken.

Etter forskrift til opplæringsloven § 5-12 skal klageinstansen ta stilling til om gjeldende regler for karaktersetning er fulgt. Klageinstansen skal derfor ikke overprøve faglærerens faglige skjønn. Det betyr at klageinstansen ikke skal ta stilling til om standpunktkarakteren din er i samsvar med det faglige nivået ditt. Når det gjelder hvorvidt gjeldende regler er fulgt, kan imidlertid klageinstansen ta stilling til alle sider ved dette spørsmålet, også forhold som ikke er tatt opp i klagen.

Her ser du noen eksempler på bestemmelser som skal være overholdt:

Faglærer skal redegjøre for i hvilken grad du har oppnådd kompetanse i faget, slik kompetansen er beskrevet i læreplanen i faget.

Vurdering i orden og atferd skal ikke være blandet sammen med vurdering i det enkelte faget.

Du skal ha fått skriftlig varsel dersom det er fare for at du ikke har grunnlag for karakter i faget.

Se forskrift til opplæringslova § 4 – 10 Varsling.

Ved eventuelt medhold i klage på standpunktkarakter sendes saken tilbake til skolen. Rektor og faglærer foretar ny vurdering hvor det også skal tas hensyn til konsekvensen av den feil som er begått. Rektor setter endelig karakter. Avgjørelsen begrunnes. Du kan ikke klage på den endelige karakteren.

Det er ikke slik at medhold fra klageinstansen nødvendigvis innebærer at karakteren skal endres. I henhold til forskriftens § 5-3 kan klagebehandlingen føre til: **”at karakteren blir stående eller til at han blir endra til gunst eller ugunst for klageren”**. Dette har sammenheng med at klageinstansen ikke skal ta stilling til det faglige skjønn som er utøvet, men bare skal forholde seg til om gjeldende regler for karakterfastsetting er fulgt.

KARAKTER I ORDEN OG ATFERD

Når skolen sender klagen til Buskerud fylkeskommune (klageinstansen) skal det legges ved uttalelser fra rektor og kontaktlærer. Uttalelsene skal inneholde en fylldig begrunnelse for karakteren. Det skal redegjøres for de tiltak skolen har satt i gang for å rette på forholdene. Det skal opplyses om terminkarakterer i orden og atferd og om du (og foresatte når du er under 18 år) fikk varsel om at karakteren kunne bli satt ned. Det skal legges ved utskrift av protokoll som viser hvordan saken har blitt behandlet, kopi av skolens ordensreglement, eventuell korrespondanse med hjemmet og annen relevant dokumentasjon. Du skal ha kopi av all dokumentasjon samtidig med at klagen oversendes klageinstansen.

Hvis klageinstansen kommer til at det er grunnlag for å gjøre om vedtaket, er det klageinstansen (og ikke rektor) som fastsetter endelig karakter. Den nye karakteren vil bli fastsatt på grunnlag av de opplysninger som foreligger. Ved ny vurdering kan det bestemmes at karakteren heves, at karakteren senkes eller at karakteren opprettholdes. Avgjørelsen er endelig.

SKRIFTLIG EKSAMEN

Klage på sentralgitt eksamen med sentral sensur behandles av klagenemnder i de ulike fag hos Fylkesmannen i Buskerud (Statens representant) som er ansvarlig for klagebehandlingen.

Ved klage på sensur etter lokalgitt skriftlig eksamen og sentralgitt skriftlig eksamen med lokal sensur oppnevner Buskerud fylkeskommune en klagenemnd.

Medlemmene av klagenemnda skal ikke ha sensurert din besvarelse tidligere og de skal så langt det lar seg gjøre ikke jobbe ved den skolen du går på.

Klagenemnda skal ta stilling til om den karakteren du har fått, er urimelig. Hvis nemnda kommer til at karakteren er urimelig, skal det settes ny karakter. Hvis karakteren blir endret vil den vanligvis bli hevet. Du bør imidlertid være klar over at det også forekommer at karakteren blir satt ned etter klagebehandling.

MUNTLLIG, MUNTLLIG-PRAKTISK OG PRAKTISK EKSAMEN

Ved muntlig eksamen, muntlig-praktisk og praktisk eksamen og fag/svenneprøver kan du bare klage på formelle feil. Feilene må være slik at de kan ha hatt betydning for resultatet av eksamen.

Dersom det kan dokumenteres slike feil, skal fylkeskommunen (klageinstansen) annullere karakteren din. Du har rett til å gå opp til ny eksamen.

Gjelder klagen eksamen i uttrukket fag, skal det trekkes nytt fag.